

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2024-11400
Den 27. januar 2025

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 251 (MOF alm. del) stillet den 16. december 2024 efter ønske fra Leila Stockmarr (EL).

Spørgsmål nr. 251

”Mener ministeren, at Miljøstyrelsen bør opdatere sin vurdering af, at hovedkilden til TFA i grundvandet ikke er fra pesticidanvendelse, pba. det nye forskningsstudie fra GEUS, der viser, at 7 PFAS-sprøjtegifte, hvoraf 5 fortsat anvendes i Danmark kan danne TFA? Der henvises til, at Miljøstyrelsen den 26. januar 2021 skrev til Folketinget: »Miljøstyrelsen vurderer, at den store geografisk udbredelse af fundene i massescreeningen indikerer, at hovedkilden til TFA i grundvandet ikke er fra pesticidanvendelse.« MOF Alm. del - bilag 298, Folketingsåret 2020-21, og til »TriFluPest Trifluoreddikesyre (TFA) fra pesticider«, Bekæmpelsesmiddelforskning nr. 230, Miljøstyrelsen, december 2024.”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

”Trifluoreddikesyre kan stamme fra mange forskellige kilder (fx klimaanlæg, køleanlæg og varmepumper, medicinsk affald, spraydåser, og findes i spildevand og nedbør). Den nye rapport ”Trifluoreddikesyre (TFA) fra pesticider” fra GEUS viser dannelse af TFA ved nedbrydning af syv undersøgte pesticider, hvilket er ny viden i forhold til det grundlag, de aktuelle produktgodkendelser er baseret på. Rapporten kan ikke bruges til at konkludere, om hovedkilden til TFA i grundvandet er fra pesticidanvendelse, men i rapportens konklusion angives, at en betydelig del af TFA i dansk grundvand sandsynligvis kommer fra nedbrydning af pesticidstoffer. Videre fremgår, at det er svært for en given grundvandsprøve at vurdere, om pesticidbidraget overskrider pesticidstoffernes generelle kravværdi på 0,1 mikrogram per liter ($\mu\text{g/L}$), da bidraget fra nedbør er over 0,1 $\mu\text{g/L}$ i det nydannede grundvand.

GEUS har i en anden rapport fra 2024 vurderet kilder til diffus grundvandsforurening med TFA. Her angives, at det samlede indtryk ud fra publicerede data er, at der i øjeblikket kan forventes en gennemsnitlig TFA-koncentration på 0,2-0,5 $\mu\text{g/L}$ TFA i nedbør med forventeligt nogen (og stigende) geografisk variation. Nylige målinger af TFA i nedbør over København og andre steder på Sjælland bekræfter en betydelig variation i TFA-koncentration på 0,1-4 $\mu\text{g/L}$. Af rapporten fremgår desuden, at analyser viser, at der for grundvand dannet inden for de sidste ca. 10 år må forventes en koncentration af TFA på 0,2-1 $\mu\text{g/L}$ alene stammende fra nedbør. Dermed kan koncentrationer af TFA i grundvand over ca. 1 $\mu\text{g/L}$ næppe skyldes nedbør, men må være udtryk for lokal påvirkning, f.eks. brug af pesticider.

GEUS har i en videnskabelig publikation fra 2024 beskrevet fund af TFA i dansk grundvand fra 113 monitoringsboringer. Her fremgår, at indholdet af TFA i vandprøver fra ungt grundvand fra 15

boringer placeret i skov- og naturområder er lavere (0,2-0,7 µg/L) end TFA-indholdet i ungt grundvand (2000-2020) i landbrugsområder (0,2-1,6 µg/L).

Af seneste rapport over grundvandets tilstand og udvikling fra februar 2024 (Grundvandsovervågning 1989-2022) fremgår, at i alt 1.456 indtag i vandforsyningsboringer er blevet undersøgt for TFA. Den højst målte koncentration var 4,0 µg/l, og i kun fire indtag blev der fundet mere end 1 µg/l.

Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af de nye oplysninger, at det tyder på, at anvendelsen af pesticidaktivstoffer, der kan nedbrydes til TFA, bidrager til indholdet af TFA i grundvand. Omfanget af dette bidrag kan dog ikke, på det foreliggende grundlag, vurderes.”

Magnus Heunicke

/

Lea Frimann Hansen